

Kompetencje Prezesa URE w odniesieniu do udostępniania nowych przepustowości w Polsce

Seminarium konsultacyjne

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Spis treści

- ◆ Zakres aktualnych konsultacji OGP Gaz-System S.A.
- ◆ Zadania Prezesa URE związane z nowymi połączeniami
  - ✓ ustawa – Prawo energetyczne
  - ✓ Polityka energetyczna do 2030 r.
  - ✓ trzeci pakiet energetyczny
- ◆ Podsumowanie

Zakres konsultacji OGP Gaz-System S.A.

- ◆ **Regulamin procedury udostępnienia dodatkowej przepustowości**
  - ✓ na połączeniu międzysystemowym w Lasowie, łączącym sieci OGP Gaz-System S.A. i ONTRAS/VNG Gastransport GmbH
  - ✓ dostępnej od 1 stycznia 2012 r.
  - ✓ wynikającej ze zwiększenia przepustowości z 0,9 mld m³/rok do 1,5 mld m³/rok (tj. ze 128 000 m³/h do ok. 180 000 m³/h)
  - ✓ oferowanej na warunkach taryfowych
- ◆ **Regulamin Procedury Badania Rynku w zakresie dalszego zwiększenia przepustowości w punkcie wejścia Lasów**
  - ✓ powyżej przepustowości 1,5 mld m³/rok (tj. 180 000 m³/h)
  - ✓ realizowanej na zasadach rynkowych
  - ✓ dotyczącej horyzontu czasowego 2016 - 2025

Ustawa - Prawo energetyczne (1)

- ◆ Zadania z zakresu spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji realizuje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (art. 21)
- ◆ Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii (art. 23)

Ustawa - Prawo energetyczne (2)

- ◆ **Uzgadnianie planów rozwoju (art. 16 ust. 6)**
  - ✓ odnosi się do przedsiębiorstw sieciowych
  - ✓ plany te dotyczą m. in. przedsięwzięć w zakresie budowy połączeń z systemami gazowymi innych państw, przewidywanego sposobu finansowania inwestycji i harmonogramu jej realizacji
- ◆ **Zatwierdzanie taryf (art. 47)**
  - ✓ odnosi się do przedsiębiorstw koncesjonowanych
  - ✓ szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf określone są w rozporządzeniu taryfowym
- ◆ **Zatwierdzanie IRIESP (art. 9g ust. 7)**
  - ✓ Instrukcja określa m. in. szczegółowe warunki korzystania z sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci

Polityka energetyczna Polski do 2030 r.

◆ Cele Polityki energetycznej

- ✓ zapewnienie alternatywnych źródeł i kierunków dostaw gazu do Polski
- ✓ rozbudowa systemu przesyłowego i dystrybucyjnego gazu ziemnego

◆ Działania Programu działań wykonawczych na lata 2009-2012

- ✓ Dywersyfikacja dostaw poprzez budowę systemu przesyłowego umożliwiającego dostawy gazu ziemnego z kierunków północnego, zachodniego i południowego oraz budowa połączeń realizujących w pierwszej kolejności postulat dywersyfikacji źródeł dostaw
- ✓ Likwidacja barier inwestycyjnych
  - ➔ Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia cyklicznych badań popytu przez OSP
  - ➔ Wprowadzenie obowiązku stosowania procedury udostępniania (ang. open season) przed przystąpieniem do realizacji inwestycji

Uwarunkowania trzeciego pakietu energetycznego (1)

- ✓ Załącznik I do rozporządzenia 715/2009/WE w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie nr 1775/2005/WE – wytyczne wiążące
- ➔ Pkt 2. Zasady mechanizmów alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami w zakresie odnoszącym się do operatorów systemów przesyłowych
„Przed wdrożeniem procedur, operatorzy systemów przesyłowych konsultują je z użytkownikami sieci oraz uzgadniają je z organem regulacyjnym”
- ✓ Dyrektywa 2009/73/WE dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE
- ➔ art. 41 ust. 6 lit c „organy regulacyjne są odpowiedzialne za ustalenie lub zatwierdzenie, z odpowiednim wyprzedzeniem przed ich wejściem w życie, przynajmniej metod stosowanych do ustanawiania warunków dostępu do infrastruktury transgranicznej, łącznie z procedurami w zakresie alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami”

Uwarunkowania trzeciego pakietu energetycznego (2)

Zmiana charakteru współpracy regionalnej

- ✦ **Art. 6 dyrektywy. Solidarność regionalna**
  - ✓ Państwa członkowskie współpracują na rzecz promowania solidarności regionalnej i dwustronnej. Współpraca ta obejmuje: koordynację krajowych przepisów, **rozwój lub modernizację wzajemnych połączeń gazowych** oraz warunki i praktyczne sposoby pomocy wzajemnej.

- ✦ **Art. 7 dyrektywy. Promowanie współpracy regionalnej**
  - ✓ Państwa członkowskie, jak również organy regulacyjne, współpracują ze sobą w celu integracji ich rynków krajowych na jednym lub wielu poziomach regionalnych ...

Uwarunkowania trzeciego pakietu energetycznego (3)

Zmiana charakteru współpracy regionalnej

♦ Art. 40 dyrektywy. Ogólne cele organu regulacyjnego

- ✓ organ regulacyjny podejmuje wszelkie rozsądne środki służące realizacji następujących celów:
  - ... rozwój konkurencyjnych i właściwie funkcjonujących rynków regionalnych we Wspólnocie.

♦ Art. 42 dyrektywy. System regulacyjny dotyczący kwestii transgranicznych

- ✓ Organy regulacyjne współpracują przynajmniej na poziomie regionalnym, aby:
  - wspierać tworzenie ustaleń operacyjnych ..., promowania wspólnych giełd gazu oraz **alokacji zdolności transgranicznej**, jak również **umożliwienia właściwego poziomu zdolności połączeń wzajemnych ...**
  - koordynować opracowywanie zasad regulujących zarządzanie ograniczeniami. Państwa członkowskie, jak również organy regulacyjne, współpracują ze sobą w celu **integracji ich rynków krajowych** na jednym lub wielu poziomach regionalnych

Uwarunkowania trzeciego pakietu energetycznego (4)

- ◆ Wytyczne ramowe ACER i kodeksy sieciowe ENTSOG uwzględniają nowe mechanizmy funkcjonowania rynku, przewidziane w aktach prawnych trzeciego pakietu energetycznego

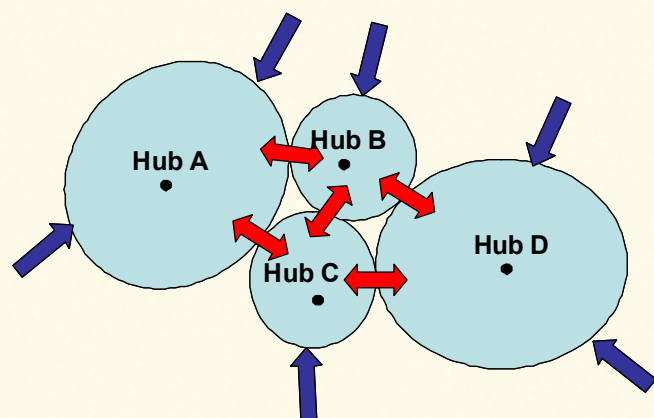
„Taryfy dla użytkowników sieci (...) są ustalane oddzielnie dla poszczególnych punktów wejścia do systemu przesyłowego lub wyjścia z niego.

Państwa członkowskie zapewniają, aby (...) opłaty sieciowe nie były obliczane na podstawie ścieżek kontraktowych.”

„OSP wdraża (...) mechanizmy alokacji zdolności, które:

- a) (...) ułatwiają transgraniczną wymianę gazu ziemnego,*
- b) są zgodne z mechanizmami rynkowymi, w tym z mechanizmami rynków umów krótkoterminowych i centrów handlu gazem.”*

Projekt wytycznych ramowych ACER dotyczących zasad alokacji zdolności przesyłowych (FG CAM)

↔ - połączenie międzysystemowe pomiędzy strefami „entry-exit” wewnątrz UE

Źródło: Prezentacja ERGEG “Pilot framework guideline on capacity allocation mechanisms”
Materiały z Forum Madryckiego, styczeń 2010 r.

Założenia wynikające z projektu FG CAM:

- każdy z obszarów rynkowych posiada system „entry-exit” i wirtualny węzeł wymiany gazu
- wykorzystanie aukcji
- oferowanie powiązanych zdolności przesyłowych, łączących usługi sąsiadujących OSP

Podsumowanie (1)

- ◆ **Procedury dotyczące punktu wejścia Lasów wpisują się w inne działania związane z integracją rynków Polski i innych państw UE**
  - ✓ Wdrażanie modelu taryfowania entry-exit
  - ✓ Nowe rozwiązania w IRIESP dla sieci krajowej
  - ✓ Wprowadzenie IRIESP dla gazociągu jamalskiego
  - ✓ Otwarte procedury alokacji przepustowości na połączeniu międzysystemowym w Cieszynie (PL-CZ)
  - ✓ Prace nad rozbudową europejskiego systemu przesyłowego w kierunku Północ-Południe
  - ✓ Prace nad zmianą modelu stanowienia cen w obrocie i wprowadzenia programu uwalniania gazu

Podsumowanie (2)

◆ **Regulamin procedury udostępnienia dodatkowej przepustowości w punkcie wejścia Lasów**

- ✓ Podstawowe założenia zostały wstępnie skonsultowane z Prezesem URE
- ✓ Stwarza warunki do wejścia na rynek nowym dostawcom gazu
- ✓ Uwzględnia aktualne uwarunkowania prawne
- ✓ Nie blokuje możliwości wdrażania kodeksów sieci ENSOG po ich wejściu w życie

◆ **Regulamin Procedury Badania Rynku w zakresie dalszego zwiększenia przepustowości w punkcie wejścia Lasów**

- ✓ Został wstępnie skonsultowany z Prezesem URE
- ✓ Daje możliwości oceny potrzeb odnośnie rozbudowy systemu przesyłowego na zasadach rynkowych
- ✓ Jest jednym z wielu elementów kompleksowej oceny potrzeb rozbudowy systemu przesyłowego

Dziękuję za uwagę

Urząd Regulacji
Energetyki